

ЗАКОН

О АКРЕДИТАЦИЈИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се акредитација, положај и рад националног тела за акредитацију у Републици Србији, као и друга питања од значаја за акредитацију.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) акредитација је утврђивање од стране националног тела за акредитацију да ли тело за оцењивање усаглашености испуњава захтеве одговарајућих српских, односно међународних и европских стандарда, и када је применљиво, све додатне захтеве дефинисане за поједине области, како би се вршили одређени послови оцењивања усаглашености;

2) сертификат о акредитацији је документ којим се потврђује да је тело за оцењивање усаглашености компетентно за обављање послова оцењивања усаглашености, за одређену област и обим;

3) колегијално оцењивање је поступак оцењивања у којем национална акредитациона тела других држава или међународне и европске организације за акредитацију оцењују национално тело за акредитацију, у складу с правилима међународних и европских организација за акредитацију;

4) компетентност је потврђена способност за обављање послова оцењивања усаглашености;

5) оцењивање усаглашености је свака активност којом се утврђује да ли су испуњени одређени захтеви који се односе на производ, процес, услугу, систем или особу;

6) правила акредитације су правила националног тела за акредитацију којима се дефинише поступак акредитације, захтеви које мора испунити подносилац пријаве за добијање акредитације, као и права и обавезе учесника у поступку добијања и одржавања акредитације;

7) тело за оцењивање усаглашености је правно лице или део правног лица које обавља послове оцењивања усаглашености, укључујући испитивање, еталонирање, сертификацију и контролисање;

Други изрази који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 3.

Акредитацијом се утврђује компетентност тела за оцењивање усаглашености за обављање послова:

- 1) испитивања;
- 2) еталонирања;
- 3) контролисања;

- 4) сертификације производа;
- 5) сертификације система менаџмента;
- 6) сертификације особа.

Акредитацијом се, поред компетентности за обављање послова из става 1. овог члана, утврђује и компетентност за обављање других послова оцењивања усаглашености, у складу са посебним законом.

Члан 4.

Акредитација је добровољна.

Посебним законом може бити утврђено да је акредитација обавезна.

II. АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ

Члан 5.

Акредитационо тело Србије (у даљем тексту: АТС) је једино у Републици Србији коме се овим законом поверава обављање послова акредитације из чл. 3. и 8. овог закона.

Оснивач АТС-а је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Средства којима послује АТС су у државној својини.

АТС не обавља послове ради стицања добити.

Члан 6.

АТС је установа која се региструје у складу са законом.

На питања оснивања, организације, положаја и делатности АТС-а примењују се одредбе закона којим се уређују јавне службе, ако овим законом није другачије одређено.

Члан 7.

АТС мора испуњавати захтеве стандарда којим су утврђени општи захтеви за акредитациона тела која утврђују компетентност тела за оцењивање усаглашености.

Организација и начин рада АТС-а утврђује се оснивачким актом, статутом и другим општим актима АТС-а.

Члан 8.

Поред послова из члана 3. овог закона, АТС обавља и следеће послове:

1) утврђује и објављује правила акредитације која су заснована на одговарајућим српским, међународним и европским стандардима и документима међународних и европских организација за акредитацију;

2) води јавни регистар акредитованих тела за оцењивање усаглашености;

3) учествује у раду међународних и европских организација за акредитацију;

4) обавља и друге послове, у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Садржај и начин вођења регистра из става 1. тачка 2) овог члана утврђује АТС.

Члан 9.

АТС редовно чини доступним јавности информације о пословима које обавља у складу са чл. 3. и 8. овог закона, као и резултатима колегијалног оцењивања.

Члан 10.

АТС је независан од тела за оцењивање усаглашености које оцењује.

АТС не сме:

- 1) пружати консултантске услуге телима за оцењивање усаглашености;
- 2) обављати послове или пружати услуге које пружају тела за оцењивање усаглашености;
- 3) имати власничка и/или управљачка права или друге финансијске интересе у телима за оцењивање усаглашености.

Члан 11.

Органи АТС су:

- 1) Управни одбор;
- 2) Директор;
- 3) Надзорни одбор.

Начин образовања органа из става 1. овог члана, њихов делокруг, избор чланова органа, начин одлучивања и друга питања значајна за рад органа уређују се оснивачким актом АТС-а.

Пословање и управљање АТС-а ближе се уређује статутом АТС-а.

Члан 12.

У АТС-у образују се Савет за акредитацију као саветодавно тело и стални и/или привремени технички комитети, као стручна тела за поједине области акредитације.

Савет за акредитацију је стручно саветодавно тело које даје стручна мишљења у погледу развоја система акредитације, даје иницијативе за проширење области деловања АТС-а и заузима ставове према другим стручним питањима.

За чланове савета бирају се истакнути стручњаци и научни радници из области које су значајне за обављање послова из надлежности АТС-а, као представници заинтересованих страна.

Технички комитети су стручна тела која обављају послове експертизе за одређене области акредитације.

Образовање и начин рада Савета за акредитацију и техничких комитета, правила и критеријуми за именовање чланова, делокруг, начин рада и друга питања значајна за њихов рад, ближе се уређују оснивачким актом и општим актима АТС-а, у складу са законом.

Члан 13.

Средства за рад АТС-а обезбеђују се:

- 1) наплатом трошкова акредитације;
- 2) из буџета Републике Србије;
- 3) из других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1. тачка 1) овог члана сматрају се приходи који се остварују пружањем услуга, у складу са одлуком о трошковима акредитације.

Средствима из других извора сматрају се други приходи остварени у складу са законом.

АТС не сме примати поклоне (донације) од корисника услуга.

Потребна средства за рад утврђују се годишњим програмом рада АТС-а, у складу са оснивачким актом.

Средства за чланарине АТС-а у међународним и европским организацијама за акредитацију, која се утврђују годишњим програмом рада АТС-а, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

III. ПОСТУПАК АКРЕДИТАЦИЈЕ

Члан 14.

Поступак акредитације покреће се на основу пријаве коју подноси тело за оцењивање усаглашености.

Уз пријаву за акредитацију, подноси се доказ о уплаћеној републичкој административној такси за трошкове обраде пријаве из става 1. овог члана.

Пријава из става 1. овог члана садржи име, адресу и правни статус подносиоца пријаве, јасно дефинисан тражени обим акредитације, као и друге податке и документацију у складу с правилима акредитације.

АТС и подносилац пријаве за акредитацију уговором уређују међусобна права и обавезе у складу са општим актима АТС-а.

Подносилац пријаве је обавезан да омогући представницима АТС-а увид у сва документа битна за спровођење поступка акредитације, приступ у све просторије које су у вези с пословима оцењивања усаглашености за које се тражи акредитација, као и контакте са особљем које је укључено у те послове.

Члан 15.

Ако се након спроведеног поступка акредитације утврди да подносилац пријаве испуњава захтеве одговарајућих српских, односно међународних и европских стандарда, и када је применљиво, све додатне захтеве, укључујући и захтеве утврђене за поједине области, АТС доноси одлуку о акредитацији и издаје сертификат о акредитацији.

Сертификат о акредитацији се издаје на одређено време у складу са правилима акредитације.

Ако се током поступка акредитације утврди да подносилац пријаве не испуњава неки захтев из става 1. овог члана, АТС доноси одлуку о прекиду поступка акредитације.

Ако се након спроведеног поступка акредитације утврди да подносилац пријаве не испуњава захтеве из става 1. овог члана, АТС доноси одлуку да се не додели акредитација.

Поступак акредитације се ближе уређује правилима акредитације.

Члан 16.

АТС уз сертификат о акредитацији додељује симбол акредитације који тело за оцењивање усаглашености користи да означи статус акредитованог тела за оцењивање усаглашености.

Члан 17.

Акредитовано тело за оцењивање усаглашености је дужно да у року важења акредитације испуњава захтеве из члана 15. став 1. овог закона.

Испуњеност захтева из члана 15. став 1. овог закона АТС проверава надзором над радом акредитованог тела за оцењивање усаглашености, у складу с правилима акредитације.

У поступку надзора из става 2. овог члана, АТС доноси одлуку о одржавању, промени обима, суспензији или укидању акредитације.

Ако у року важења акредитације утврди да је тело за оцењивање усаглашености озбиљно прекршило своје обавезе, АТС доноси одлуку о суспензији или укидању акредитације.

Одлука о суспензији акредитације доноси се најдуже на шест месеци.

Одлуку којом се утврђује промена обима, суспензија или укидање акредитације, АТС може донети и на основу писаног захтева акредитованог тела за оцењивање усаглашености.

Члан 18.

На захтев акредитованог тела за оцењивање усаглашености може се обновити акредитација по истом поступку по којем је и додељена.

Ако се након спроведеног поступка за обнављање акредитације утврди да подносилац пријаве испуњава захтеве из члана 15. став 1. овог закона, АТС доноси одлуку о обнављању акредитације и издаје сертификат о акредитацији.

Ако се након спроведеног поступка за обнављање акредитације утврди да подносилац пријаве не испуњава захтеве из члана 15. став 1. овог закона, АТС доноси одлуку да се акредитација не обнови.

Члан 19.

На одлуке из чл. 15, 17. и 18. овог закона може се поднети жалба АТС у року од 15 дана од дана достављања одлуке.

О жалби из става 1. овог члана одлучује Комисија за жалбе у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Комисију за жалбе образује Управни одбор АТС.

Комисија за жалбе има седам чланова од којих се један члан именује из министарства надлежног за послове акредитације, а шест чланова се именује из реда експерата за рад тела за оцењивање усаглашености: два члана из реда експерата за лабораторије, два члана из реда експерата за контролне организације и два члана из реда експерата за сертификациона тела.

Начин образовања Комисије за жалбе и њен рад ближе се уређују оснивачким актом и статутом АТС-а.

Одлука из става 2. овог члана је коначна и против ње се може покренути управни спор.

IV. ПРЕКОГРАНИЧНА АКРЕДИТАЦИЈА

Члан 20.

АТС може да упути тело за оцењивање усаглашености регистровано у Републици Србији да пријаву за акредитацију поднесе акредитационом телу друге државе, ако АТС не врши послове акредитације за одређена оцењивања усаглашености из поднете пријаве.

АТС може да затражи од акредитационог тела друге државе да изврши један део активности из поступка акредитације и у том случају сертификат о акредитацији издаје АТС.

Сертификат о акредитацији који је у складу са ставом 1. овог члана издало акредитационо тело друге државе уписује се у регистар акредитованих тела за оцењивање усаглашености који води АТС.

Члан 21.

АТС може спровести поступак акредитације на основу пријаве тела за оцењивање усаглашености из друге државе у следећим случајевима:

- 1) ако друга држава није основала национално акредитационо тело;
- 2) ако акредитационо тело друге државе не врши акредитацију за одређена оцењивања усаглашености за која је поднета пријава.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана, уколико АТС прими пријаву за акредитацију од тела за оцењивање усаглашености из друге државе, АТС мора да обавести акредитационо тело те државе.

У поступку акредитације из става 2. овог члана акредитационо тело друге државе може да учествује као посматрач.

АТС може, на захтев акредитационог тела друге државе, да обави део активности у поступку акредитације тела за оцењивање усаглашености из те државе.

Члан 22.

АТС након завршеног колегијалног оцењивања може да склапа са акредитационим телима других држава и европским и другим међународним организацијама за акредитацију споразуме о међусобном признавању еквивалентности система акредитације.

V. НАДЗОР НАД РАДОМ АТС

Члан 23.

Надзор над радом АТС-а у обављању послова из чл. 3. и 8. овог закона врши министарство надлежно за послове акредитације, у складу са законом којим се уређује вршење послова државне управе.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог закона Акредитационо тело Србије, основано Одлуком о оснивању Акредитационог тела Србије („Службени гласник РС” број 96/06), наставља са радом у складу са овим законом и оснивачким актом.

Одлука о оснивању Акредитационог тела Србије ускладиће се са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 25.

Акти о акредитацији издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека периода за који су издати.

Поступци акредитације који су започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 26.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о акредитацији („Службени лист СЦГ”, број 44/05).

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.